

Tlf.:

Kristiansands-barnehagen

Årsplan Birkelid barnehage 2023-24

Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i felleskapet

Forslag til Årsplan som skal fastsettes av samarbeidsutvalget i september

Innhold

Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	3
Overganger innad i barnehagen	4
Overgang barnehage – SFO og skole	4
Barnehagens årsplan	5
Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge	5
Hovedsatsingsområde.....	6
Samarbeid	6
Foreldresamarbeid	7
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	7
Lek og læring i barnehagen	7
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	7
Omsorg og danning	8
Kommunikasjon og språk	8
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	8
Bærekraftig utvikling	9
Livsmestring og helse	9
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	9
Vurdering og veien videre	10

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi tenker er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg.

Presentasjon av barnehagen

Birkelid barnehage er en kommunal 4 avdelingsbarnehage som ligger flott til vest for Brennåsen i Kristiansand kommune. Vår barnehage verdsetter mangfoldet som er representert blant barn og voksne i barnehagen. Vi er opptatt av at barn og foreldre skal oppleve trygghet. Personalet har opparbeidet seg god kompetanse i språkstimulering og jobber kontinuerlig med å skape gode relasjoner mellom barn og voksne. Vårt fokus er barnas interesser og sterke sider. Vi gir barna ros og positive tilbakemeldinger og oppmuntrer dem til selv å mestre.

Enhetsleder: Nina Katrine Bentsen

Telefon: 95 89 80 93

E-post: nina.k.bentsen@kristiansand.kommune.no

Adresse: Birkenesveien 62, 4647 Brennåsen

Postadresse: Kristiansand kommune, Birkelid barnehage, Postboks 4, 4685 Nodeland

Presentasjon av de ansatte står på avdelingens infotavle og barnehagens hjemmeside.

Hjemmeside: www.minbarnehage.no/birkelidbhg

Ny i barnehagen

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Kristiansandsbarnehagen praktiserer foreldreaktiv tilvenning, basert på kunnskap fra nyere forskning, som slår fast at dette er den beste tilnærming til oppstart i barnehage. Dette innebærer at foreldre må sette av tid til å være med barnet i barnehagen den første uka. Hvis foreldre ikke har anledning, kan besteforeldre eller andre trygghetspersoner være med. Dersom dette er utfordrende for familien, så ta kontakt med barnehagen der

barnet har fått plass, og forklar situasjonen, - vi finner en løsning! • Det forventes at foreldre deltar aktivt og tar ansvar for eget barn. Foreldres oppgave er å være sammen med barnet hele tiden og bidra til at barnet får gjøre seg kjent i barnehagen på sitt vis og i sitt tempo. Foreldre kjenner barnet og vet hvilken støtte det trenger i de ulike situasjonene. Sitt sammen med barnet på gulvet. De ansatte blir kjent med barnet og overtar gradvis ansvaret. • Første uka er foreldre sammen med barnet i barnehagen, og uke 2 er det fint å gi barnet kortere dager. Trygghets sirkelen illustrerer hvordan en tilstedeværende voksen fungerer som trygg base som barnet kan utforske verden fra. Foreldre som er med i barnehagen er barnets trygge base, - og så overtar tilknytningspersonen i barnehagen denne rollen gradvis

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

Samtidig som småbarnsavdelingene har besøk av nye barn, får de barna som skal bytte avdeling til høsten besøke ny avdeling sammen med en av sine kjente voksne. Der deltar de i tilrettelagte aktiviteter, lek, samling og måltid sammen med de barna de skal gå sammen med til høsten. Pedagogen på småbarnsavdelingen gir nødvendig informasjon til ansvarlig pedagog på stor avdeling for å sørge for en trygg og god overgang for barn og foreldre. Disse dagene har barna som skal begynne på skolen aktiviteter ute eller tur-dager.

De 4 siste ukene før sommerferien flytter barna over til sin nye avdeling. Samtidig er førskolebarna samlet i en gruppe og har eget pedagogisk opplegg som en del av forberedelsen til skolestart.

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overførings skjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

- Siste året i barnehagen har vi grupper med skoleforberedende aktiviteter hver uke. Plan for dette pedagogiske opplegget og fortløpende informasjon legges ut på Visma Flyt Barnehage.
- Vi omtaler skolen positivt for å legge grunnlag for en god skolestart for alle barna.

- På foreldresamtalen våren før skolestart, avtaler pedagogisk leder og foresatte hva skolen bør informeres om for å sikre barnet en god overgang til skolen. I samarbeid med foreldrene fylles overføringsskjemaet ut og oversendes til SFO/skolen.
- Enhetsleder har samarbeidsmøte med rektor på skolen for å utveksle informasjon om barna og barnehagemiljøet for de eldste barna.
- Etter avtale med rektor, går vi på besøk på den enkelte skole der barna skal begynne.

Barnehagene i Kristiansand har en Orange sekk som inneholder felles overgangsobjekter/aktivitet slik at noe er kjent for alle barn, uavhengig av hvilken barnehage de kommer fra og skole/SFO de kommer til:

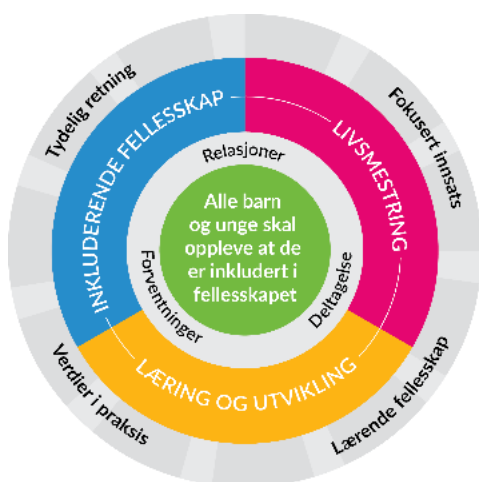
- Kort med reglene: Bamse, Bamse, Burreli, burreli bukk, Ormen lange og Finbeck og Fia
- Eventyrpose med konkretene til Eventyret om Skinnvotten
- Eventyrkort med beskrivelse av konkretene og teksten til Skinnvotten
- Boka «Odd er et egg» Lisa Aisato.
- Slengtau

Barnehagens årsplan

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Denne skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et brukbart arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus - strategiplan for barn og unge

Rammeverket for kvalitet og mestring er en operasjonalisering av Kristiansand kommunes strategiplan for

oppvekst. Rammeverket skal legge føringer for alt arbeid i barn og familie, barnehager og skole. Det gir tydelig retning gjennom formålet, [«Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet»](#). Det sier noe om hva som skal prege møtet mellom mennesker, om *relasjoner*, *forventninger* og *deltakelse*. Videre peker det på tre fokusområder i oppvekst, *livsmestring*, *inkluderende fellesskap* og *læring og utvikling*. Den ytterste sirkelen peker på prinsipper som skal ligge til grunn for arbeidet i en lærende organisasjon, som barnehagen er. *Lærende fellesskap*, *Verdier i praksis*, *Tydelig retning* og *Fokusert innsats*. Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Kjerneverdiene i rammeverket er:

Likeverd - Medvirkning - Anerkjennelse

Alle barn og unge:

- **har en absolutt verdi**
- **vil når de kan**
- **finner mening og deltar**
- **har noe å tilføre fellesskapet**

Hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår: Gode opplevelser i naturen, samt fokus på voksnes rolle i leken.

Ut ifra de resultatene Ståstedsanalysen viste, som personalet gjennomførte tidlig i 2022, har vi valgt ut å jobbe med temaet: Opplevelse i naturen. Vi har alltid vært opptatt av å gå på tur i nærområde og å bruke naturen, men ønsker likevel å utvikle oss mer på dette fagområdet. Vi startet på dette utviklingsområdet forrige barnehageår og derfor fortsetter vi med å videreutvikle oss på dette. Etter refleksjon i personalgruppa er vi også kommet frem til å jobbe med voksenrollen i lek.

Vi vil bruke tid på våre planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter til planlegging og evaluering av det pedagogiske opplegget.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familierapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammepanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til lek og læring:

- *Vi deltar i barnas lek*
- *Vi hjelper barn som ikke deltar i lek å komme inn i leken*
- *Vi hjelper barna med å organisere, ta tur og regulere seg i leken*
- *Vi jobber med et felles tema som er utgangspunkt for innholdet i rolleleken*

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til demokrati og medvirkning:

- *Vi stiller åpne og undrende spørsmål i dialog med barna*
- *Vi er lydhøre for barnas innspill og hjelper barna med å uttrykke seg og bli hørt i gruppa*
- *Vi imøtekommer barnas initiativ og følger opp det vi planlegger sammen med dem*

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til omsorg og danning:

- *Vi møter alle barna med åpenhet og varme, gir fysisk omsorg, et fang og trøst når barnet trenger det*
- *Vi sørger for at barna får mulighet til å hvile og slappe av*
- *Vi oppmuntrer barna til å vise omsorg for hverandre*
- *Vi synliggjør alle barnas innspill og anerkjenner barnas ulike behov*

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til kommunikasjon og språk:

- *Vi er tydelige språkmodeller for barna*
- *Vi benevner gjenstander og handlinger med begreper i alle aktiviteter og hverdagssituasjoner*
- *Vi bruker eventyr, sang, rim og regler*
- *Vi hjelper barn med å sette ord på egne innspill, følelser og behov*
- *Vi bruker dialoglesning som en metode for å skape interesse for bøker*

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til mangfold, likestilling og gjensidig respekt:

- *Vi møter alle barn, foreldre og ansatte på en likeverdig måte*
- *Vi legger til rette for variert lek der alle får mulighet til å oppleve at de er en del av fellesskapet*
- *Vi støtter barna i ulike kulturelle uttrykk*

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til bærekraftig utvikling:

- *Vi er en Grønt flagg barnehage og har egne miljøregler. Vi sorterer, plukker søppel og har fokus på gjenbruk. I løpet av året går vi over til å bli Miljøfyrtårn sertifiserte.*
- *Vi er gode rollemodeller for barna og viser gode holdninger i naturen.*
- *Alle avdelingene har sine pallekasser der vi dyrker grønnsaker hvert år.*

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til livsmestring og helse:

- *Vi bekrefter og hjelper barna med å sette ord på følelsene sine*
- *Vi hjelper barn med å regulere følelsene sine og sette ord på egne behov*
- *Vi er i godt humør og skaper god stemning i barnehagen*
- *Vi oppmuntrer og roser barn til å mestre selv*

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

Vi deltar i barnas lek, er til stede der barna oppholder seg og lager mindre grupper slik at alle barna får mulighet til å bygge gode relasjoner. Vi har barnesamtaler hvert år med de eldste barna, tilpasset barnas nivå. Vi jobber med tema som vennskap og førskolebarna har "Kroppen er min" for å lære barna om hvordan de kan beskytte seg selv og andre for krenkelser og overgrep. Vi griper inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Dersom vi oppdager at det begynner å oppstå en mindre god atmosfære i lek eller i en rutinesituasjon, tar vi denne situasjonen opp og analyserer læringsmiljøet. Vi bruker ulike verktøy som SMTTE eller pedagogisk analyse.

Pedagogisk leder informerer ved behov de andre lederne om utfordringen, målsetting og tiltak, slik at alle i personalgruppa kan jobbe mot samme mål. Vi involverer foreldrene i barnehagens inkluderingsverdier og vår forventning til samarbeid om barnas beste.

Dersom vi oppdager at et barn blir krenket eller får beskjed fra en foresatt, gjør vi en observasjon eller bruker et undersøkelsesskjema før vi lager en aktivitetsplan og følger kommunens rutiner (kommunens veileder).

Vi har barnesamtaler med de to eldste kullene og samarbeider med foreldrene om tiltak dersom vi avdekker mistriksel.

Vi informerer de foresatte på foreldremøte om de nye paragrafene i Lov om barnehager, §41, §42 og §43 som omhandler det psykososiale barnehagemiljøet.

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av valgt område for utvikling/hovedsatsningsområde.

Når barnehagen gjennom året jobber med refleksjon over egen praksis, bidrar dette til egenvurdering. Vi tar utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen.

I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen punkter for refleksjon over egen praksis innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

Vi vil vurdere det pedagogiske arbeidet vårt ved å bruke:

- IGP metoden i tema-arbeid i personalgruppa
- SMTTE modellen som pedagogisk verktøy i vårt refleksjonsarbeid
- Kari Pape kartleggingsskjema for å utvikle gode barn - voksenrelasjoner
- Tid til refleksjon på avdelingsmøter, gruppeledermøter og personalmøter